

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Інформаційне забезпечення соціальної роботи
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет електроніки та інформаційних технологій. Кафедра комп'ютерних наук
Розробник(и)	Боровик Валентина Олександрівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 2-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 64 год. становить контактна робота з викладачем (32 год. лекцій, 32 год. практичних занять), 86 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 12 год. становить контактна робота з викладачем (4 год. лекцій, 8 год. лабораторних занять), 138 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Соціальна робота"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Мета дисципліни - формувати і розвивати у студентів готовність працювати з інформаційними технологіями в умовах нарощування кількості та впливовості цих технологій на всі сфери людського життя, правильно орієнтуватися в новій інформаційній реальності, а також застосовувати прикладне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Модуль 1

Тема 1 Суспільство й особистість в умовах інформатизації.

Види інформаційних технологій (для обробки даних, прийняття рішень та управління, прогнозування, інформаційно-комунікаційних технологій, програмування, мультимедіа). Соціальні наслідки інформатизації. Становлення суспільства, заснованого на знаннях. Інформаційні процеси в соціальній сфері. Формування єдиного інформаційного простору на державному та регіональному рівнях. Особливості формування інфраструктури соціальної сфери з використанням інформаційних технологій.

Тема 2 Операційна система на прикладі Windows

Призначення і область застосування Windows. Користувальницький інтерфейс Windows. Робота з вікнами. Робота з меню. Робота з файлами та папками. Обмін даними між програмами. Стандартні програми Windows. Робота з довідковою інформацією.

Тема 3 Текстовий процесор Word.

Створення, відкриття і збереження документа. Введення і редагування текстів. Контекстний пошук і заміна, автозаміна. Робота з таблицями та списками. Створення змісту. Гіперпосилання і навігація в електронних текстах. Спільна робота з документами. Параметри форматування. Стили і шаблони. Підготовка документа до друку.

Тема 4 Електронні таблиці Excel для моделювання соціальних процесів.

Призначення й область застосування електронних таблиць. Електронні таблиці Excel. Створення документа Excel. Дані, що зберігаються в комірках електронної таблиці. Редагування таблиці. Засоби автозаповнення. Виконання обчислень. Формули і математичні функції. Логічні функції. Фінансові функції. Копіювання інформації та перерахунок формул. Робота з діаграмами. Виявлення і виправлення помилок у виконаних розрахунках. Захист комірок, листів і книг.

Модуль 2. Модуль 2

Тема 5 Візуалізація інформації.

Комп'ютерна графіка. Растрова та векторна графіка. Системи кольору. Графіка в MS Office. WordArt. MS Publisher. Схеми та діаграми. Створення презентацій у PowerPoint: призначення та основні режими, оформлення слайдів, спеціальні ефекти, управління слайд-фільмом, підготовка та демонстрація презентацій. Засоби для створення інфографіки.

Тема 6 Комп'ютерні мережі.

Загальні принципи організації та функціонування комп'ютерних мереж. Доменна система електронних імен та адрес. Архітектура відкритих систем. Протоколи передачі даних. Канали зв'язку. Бездротове середовище. Інтернет як джерело інформації. Статистика Інтернету. Програми перегляду інформації в мережах (браузери). Пошук інформації в глобальних мережах. Вітчизняні та зарубіжні пошукові системи і каталоги ресурсів. Мови запитів. Статистика запитів. Хмарні тех-нології. Офісні програми в Інтернеті. Робота з електронною поштою.

<p>Тема 7 Соціальні мережі.</p> <p>Типи віртуальних спільнот, ролі учасників. Основні завдання модератора співтовариства. Оцінки репутації. Співробітництво та обмін знаннями. Загальні знання, колективні дії. Моделі інформаційного впливу, управління і протидії. Вплив та індекси впливовості. Інформаційна епідемія і захист від неї.</p>
<p>Тема 8 Інститути інформаційного суспільства.</p> <p>Електронний підпис. Концепція e-Government. Електронна комерція. Реклама в Інтернеті. Call-центри. Інформаційні ресурси для дистанційної освіти. Соціальні технології в Інтернеті. Проведення соціологічних опитувань в Інтернеті.</p>
<p>Тема 9 Бази даних.</p> <p>Основні поняття та визначення теорії баз даних. Види структур даних. Системи управління базами даних та їх функції. Цілісність даних. Запити до баз даних та їх використання. Сортування і фільтрація. Однокористувацькі та багатокористувацькі бази даних. Система керування базами даних MS Access. Об'єкти MS Access, прийоми роботи з ними.</p>
<p>Тема 10 Інформаційна безпека.</p> <p>Правове регулювання використання інформаційних технологій і систем. Принципи, методи і засоби забезпечення збереження інформації. Організаційно-правові заходи побудови систем захисту інформації. Віруси в багатокористувацьких системах. Антивірусні засоби захисту інформації. Засоби захисту інформації від несанкціонованого доступу.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Застосовувати знання принципів роботи сучасного програмного забезпечення, можливостей його використання для вирішення професійних завдань
PH2	Аналізувати та моделювати потоки інформації
PH3	Здійснювати пошук інформації з різних джерел, пов'язаної з професійною діяльністю
PH4	Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення, офісні програми у професійній діяльності
PH5	Застосовувати різноманітні візуальні й графічні програми для вирішення професійних завдань
PH6	Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 231 Соціальна робота:

ПР1	Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.
ПР7	Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань
ПР10	Аналізувати соціально-психологічні процеси в великих та малих групах
ПР22	Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципів нових ідей

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
СН4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
СН5	Здатність планувати та управляти часом.
СН6	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Суспільство й особистість в умовах інформатизації.	
Лк1 "Суспільство й особистість в умовах інформатизації" (денна) Вступ. Мета, зміст, методи навчання, регламент навчальної дисципліни. Види інформаційних технологій (для обробки даних, прийняття рішень та управління, прогнозування, інформаційно-комунікаційних технологій, програмування, мультимедіа). Соціальні наслідки інформатизації. Становлення суспільства, заснованого на знаннях. Інформаційні процеси в соціальній сфері. Формування єдиного інформаційного простору на державному та регіональному рівнях. Особливості формування інфраструктури соціальної сфери з використанням інформаційних технологій.	
Тема 2. Операційна система на прикладі Windows	
Лк2 "Операційна система на прикладі Windows" (денна) Призначення і область застосування Windows. Користувальницький інтерфейс Windows. Робота з вікнами. Робота з меню. Робота з файлами та папками. Обмін даними між програмами. Стандартні програми Windows. Робота з довідковою інформацією.	
Пр1 "Основи роботи з операційною системою Windows" (денна) Створення файлів та папок. Копіювання, переміщення, видалення об'єктів	
Тема 3. Текстовий процесор Word.	

<p>Лк1 "Основи роботи з Microsoft Word" (заочна)</p> <p>Вступ. Функціональні можливості Microsoft Word. Інтерфейс програми. Створення, відкриття, закриття документу. Редагування та форматування тексту. Табуляція в документі. Автотекст. Збереження файлу. Формати текстових файлів. Режими відображення документ</p>
<p>Лк3 "Основи роботи з Microsoft Word" (денна)</p> <p>Вступ. Функціональні можливості Microsoft Word. Інтерфейс програми. Створення, відкриття, закриття документу. Редагування та форматування тексту. Табуляція в документі. Автотекст. Збереження файлу. Формати текстових файлів. Режими відображення документ</p>
<p>Лк4 "Робота в текстовому редакторі з великими документами. Структура документа" (денна)</p> <p>Структуризація документів.</p>
<p>Лк5 "Робота з об'єктами" (денна)</p> <p>Вставка рисунків та посилань в документ. Створення схем можливостями текстового редактора. Додавання таблиць. Вставка формул та спеціальних символів. Організація простих обчислень. Перевірка орфографії.</p>
<p>Пр2 "Формування схеми та змісту документа за допомогою стилів" (денна)</p> <p>Накладання стилів на текст. Створення змісту документів</p>
<p>Пр3 "Створення списків" (денна)</p> <p>Маркіровані списки. Нумеровані списки. Багаторівневі списки.</p>
<p>Пр4 "Робота з об'єктами" (денна)</p> <p>Вставка рисунків та діаграм. Створення таблиць</p>
<p>Лб1 "Форматування та редагування документів у текстовому редакторі Microsoft Word" (заочна)</p> <p>Створення, відкриття і збереження документа. Введення і редагування текстів. Контекстний пошук і заміна, автозаміна. Робота з таблицями та списками.</p>
<p>Лб2 ""Формування схеми та змісту документа за допомогою стилів"" (заочна)</p> <p>Накладання стилів на текст. Створення змісту документів</p>
<p>Тема 4. Електронні таблиці Excel для моделювання соціальних процесів.</p>
<p>Лк2 "Microsoft Excel: основні поняття" (заочна)</p> <p>Електронні таблиці. Основні елементи електронних таблиць. Інтерфейс програми. Формати файлів при збереженні робочої книги. Організація обчислень. Використання формул та функцій</p>

<p>Лк6 "Microsoft Excel: основні поняття" (денна) Електронні таблиці. Основні елементи електронних таблиць. Інтерфейс програми. Формати файлів при збереженні робочої книги.</p>
<p>Лк7 "Обчислення в електронних таблицях. Поняття формули. Функції Excel" (денна) Організація обчислень. Використання формул та функцій</p>
<p>Лк8 "Microsoft Excel як база даних" (денна) Сортування та фільтрація даних. Проміжні підсумки. Побудова графіків та діаграм</p>
<p>Пр5 "Створення електронних таблиць" (денна) Створення електронних таблиць. Автозаповнення</p>
<p>Пр6 "Обчислення в електронних таблицях. Поняття формули. Функції Excel" (денна) Створення та копіювання формул. Поняття абсолютної та відносної адреси</p>
<p>Пр7 "Статистичний аналіз" (денна) Статистичний аналіз з використанням програми Microsoft Excel</p>
<p>Лб3 "Створення електронних таблиць" (заочна) Створення електронних таблиць. Автозаповнення</p>
<p>Лб4 "Обчислення в електронних таблицях. Поняття формули. Функції Excel" (заочна) Створення та копіювання формул. Поняття абсолютної та відносної адреси</p>
<p>Тема 5. Візуалізація інформації.</p>
<p>Лк9 "Візуалізація інформації" (денна) Комп'ютерна графіка. Растрова та векторна графіка. Системи кольору. Графіка в MS Office. WordArt. MS Publisher. Схеми та діаграми. Створення презентацій у PowerPoint: призначення та основні режими, оформлення слайдів, спеціальні ефекти, управління слайд-фільмом, підготовка та демонстрація презентацій. Засоби для створення інфографіки.</p>
<p>Пр8 "Створення рисунків" (денна) Використання програм для створення растрових та векторних рисунків</p>
<p>Тема 6. Комп'ютерні мережі.</p>

<p>Лк10 "Комп'ютерні мережі" (денна)</p> <p>Загальні принципи організації та функціонування комп'ютерних мереж. Доменна система електронних імен та адрес. Архітектура відкритих систем. Протоколи передачі даних. Канали зв'язку. Бездротове середовище. Інтернет як джерело інформації. Статистика Інтернету. Програми перегляду інформації в мережах (браузери). Пошук інформації в глобальних мережах. Вітчизняні та зарубіжні пошукові системи і каталоги ресурсів. Мови запитів. Статистика запитів. Хмарні технології. Офісні програми в Інтернеті. Робота з електронною поштою.</p>
<p>Пр9 "Основи роботи з Інтернет" (денна)</p> <p>Пошук та збереження інформації</p>
<p>Тема 7. Соціальні мережі.</p>
<p>Лк11 "Соціальні мережі." (денна)</p> <p>Типи віртуальних спільнот, ролі учасників. Основні завдання модератора співтовариства. Оцінки репутації. Співробітництво та обмін знаннями. Загальні знання, колективні дії. Моделі інформаційного впливу, управління і протидії. Вплив та індекси впливовості. Інформаційна епідемія і захист від неї.</p>
<p>Пр10 "Використання соціальних мереж на заняттях" (денна)</p> <p>Використання соціальних мереж на заняттях</p>
<p>Пр11 "Характеристика та просування в Facebook. Стратегія просування та реклама в Instagram" (денна)</p> <p>Характеристика та просування в Facebook. Стратегія просування та реклама в Instagram</p>
<p>Тема 8. Інститути інформаційного суспільства.</p>
<p>Лк12 "Інститути інформаційного суспільства" (денна)</p> <p>Електронний підпис. Концепція e-Government. Електронна комерція. Реклама в Інтернеті. Call-центри. Інформаційні ресурси для дистанційної освіти. Соціальні технології в Інтернеті. Проведення соціологічних опитувань в Інтернеті.</p>
<p>Пр12 "Інститути інформаційного суспільства" (денна)</p> <p>Електронний підпис. Концепція e-Government. Електронна комерція. Реклама в Інтернеті. Call-центри. Інформаційні ресурси для дистанційної освіти. Соціальні технології в Інтернеті. Проведення соціологічних опитувань в Інтернеті.</p>
<p>Тема 9. Бази даних.</p>
<p>Лк13 "Системи керування базами даних" (денна)</p> <p>Бази даних. Основні поняття та визначення теорії баз даних. Види структур даних.</p>
<p>Лк14 "Система керування базами даних MS Access" (денна)</p> <p>Системи керування базами даних та їх функції. Цілісність даних. Запити до баз даних та їх використання. Однокористувацькі та багатокористувацькі бази даних.</p>

Лк15 "MS Access. Створення зв'язків між елементами таблиці. Створення запитів" (денна) Об'єкти MS Access, прийоми роботи з ними.
Пр13 "Створення баз даних, таблиць у середовищі Microsoft Access" (денна) Створення баз даних, таблиць у середовищі Microsoft Access.
Пр14 "Робота з таблицями у середовищі Microsoft Access" (денна) Зв'язки між таблицями в MS Access
Пр15 "Створення запитів у середовищі Microsoft Access" (денна) Об'єкти MS Access, прийоми роботи з ними.
Тема 10. Інформаційна безпека.
Лк16 "Інформаційна безпека" (денна) Правове регулювання використання інформаційних технологій і систем. Принципи, методи і засоби забезпечення збереження інформації. Організаційно-правові заходи побудови систем захисту інформації. Віруси в багатокористувацьких системах. Антивірусні засоби захисту інформації. Засоби захисту інформації від несанкціонованого доступу.
Пр16 "Інформаційна безпека" (денна) Правове регулювання використання інформаційних технологій і систем. Принципи, методи і засоби забезпечення збереження інформації. Організаційно-правові заходи побудови систем захисту інформації. Віруси в багатокористувацьких системах. Антивірусні засоби захисту інформації. Засоби захисту інформації від несанкціонованого доступу.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Практикоорієнтоване навчання
МН3	Електронне навчання
МН4	Самостійне навчання

"Перевернутий клас", постановка проблемних та проектних завдань, академічне наставництво

Освітній компонент робить внесок у формування Soft skills: ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Бінарна лекція
НД2	Виконання практичних завдань
НД3	Електронне навчання у системах (перелік конкретизується викладачем, наприклад, Google Classroom, Zoom та у форматі Youtube-каналу)
НД4	Підготовка до практикуму

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Обговорення матеріалів лекції, корегування помилкових висновків, поточне опитування з метою виявлення не зрозумілих підтем лекції	кожна лекція	через платформу MIX, Googl meet
МФО2 Самооцінка поточного тестування	проходження тестів, аналіз отриманих результатів	відповідно до регламенту	MIX, Googl meet
МФО3 Оцінювання виконаних практичних робіт	оформлення звітів виконаних практичних робіт	відповідно до регламенту	MIX

МФО4 Обговорення та самокорекція виконаної роботи студентами	аналіз помилок	на кожному занятті	MIX, Google meet
---	----------------	--------------------	------------------

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Виконання практичних робіт	Підготовка звіту практичних робіт згідно вимог	до наступної практичної роботи	MIX
МСО2 Експрес-тести – до 30 балів	проходження тестів	на занятті, відповідно до регламенту	MIX
МСО3 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) до 28 балів	Підготовка презентації на визначену викладачем тему, її захист	у другому модулі	MIX, Google meet
МСО4 Підсумкова контрольна робота (комплексне тестування), реферат до 22 балів	Проходження комплексного тесту	останнє заняття другого модулю	MIX

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
2 семестр	100 балів		
МСО1. Виконання практичних робіт	48		
16x3	48	29	Так
МСО2. Експрес-тести – до 30 балів	30		

	Експрес-тести	30	18	Так
МСО3. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) до 28 балів		10		
	Виконання практичного кейсу	10	6	Так
МСО4. Підсумкова контрольна робота (комплексне тестування), реферат до 22 балів		12		
	Підсумкова контрольна робота (комплексне тестування)	12	7	Так

Аналіз усної доповіді чи письмової роботи студента у відповідності до критеріїв: відповідність поставленому завданню, повнота, володіння тезаурусом соціальної роботи, виявлений рівень пізнавальної активності

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Навчальний процес потребує використання мультимедійного проектора, Internet
ЗН3	Комп'ютерний клас із необхідним прикладним програмним забезпеченням

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Нелюбов В.О., Куруца О.С. Основи інформатики. Microsoft Word 2016: електронний навчальний посібник. Ужгород: ДВНЗ УжНУ, 2018. 96 с. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/18659
2	Нелюбов В. О., Куруца О. С. Основи інформатики. Microsoft Excel 2016: навчальний посібник. Уж-город: ДВНЗ «УжНУ», 2018. - 58 с. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/18356
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
4	Боровик В.О., Інформаційне забезпечення соціальної роботи https://elearning.sumdu.edu.ua/works/3561/nodes/662978
5	Боровик В.О., Інформаційне забезпечення соціальної роботи https://mix.sumdu.edu.ua/study/course/17561